

Радченко М. С., Мирошниченко О. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО – МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

На сьогодні покращенню аграрного сектора економіки України все більша значущість приділяється органічному сільському господарству. За «визначенням міжнародної федерації екологічного сільськогосподарського руху (IFOAM) органічне сільське господарство – це система виробництва, що дозволяє зберегти стан ґрунту, екосистеми і людей» [3]. Соціально відповідальний аспект для економіки України – це виховання екологічної поведінки трудящих, які дедалі частіше віддають перевагу екологічно чистій продукції. Так, щорічно, все більшій популярності отримує продукція органічного виробництва, велика частка якої виготовляється із рослинної складової (фіто-чаї, біологічно-активні добавки, фіто-екстракти, рослинні олії та ефірні масла, мед та інші). Таким чином, не помітними, але нестримними темпами зростає потреба людей у екологічно безпечній натуральній продукції. Так, в Україні існують органічні господарства «рослинницького, тваринницького, комплексного напрямку діяльності. Виробники органічної продукції є вже практично у всіх областях України» [2]. До переліку сертифікованих органічних продуктів України належать: зернові, бобові, «олійні культури, овочі, зелені, баштанні культури, фрукти, ягоди, ефіроолійні культури, молоко, м'ясо, мед, гриби, горіхи. Розширюється і асортимент продукції, що пройшла переробку: на ринку України та ті, що експортуються, до яких належать різні види круп, пластівців, соків, джемів, сиропів, олія, борошно, консервовані овочі тощо». Відповідно до думки фахівців IFOAM органічне сільське господарство повинно ґрунтуватися на «екологічних процесах і забезпечувати збереження біологічного різноманіття певної території. Ефективною системою збуту органічної продукції є робота виробників безпосередньо зі споживачами шляхом укладання договорів та

оформлення попередніх замовлень на виготовлення органічної продукції. Основним каналом збуту органічної продукції в світі є супермаркети. Європейський союз і США споживають 96% всіх органічних продуктів. В Україні органічна продукція тільки починає виходити на ринок і займає на ньому дуже незначну частку». Органічне сільське господарство має ґрунтуватися на принципах, які сприяють і підтримують гармонійний стан довкілля:

1. Принцип здоров'я – механізм господарювання з випуску продукції, який повинен сприяти відновленню родючості ґрунтів і підтримання їх здоров'я, з урахуванням належного стану і потреб рослин і тварин для підвищення їх продуктивності.

2. Принцип екології – охорона природного біорізноманіття та екологічних циклів.

3. Принцип справедливості – виробничі відносини забезпечують справедливість, баланс між довкіллям і життєвими потребами.

4. Принцип відповідальності – управління органічним сільським господарством має бути націлено на покращення добробуту нинішніх і майбутніх поколінь.

«Враховуючи виняткове значення органічного виробництва для продовольчої безпеки держави, питання активізації процесу забезпечення екологічної спрямованості аграрного виробництва, його подальшого розвитку, належить до стратегічних завдань держави та потребує нових шляхів нарощування темпів виробництва органічної продукції, застосування екологобезпечних й енергозберігаючих 400 технологій в сільському господарстві, широкого впровадження інноваційних розробок, здатних мінімізувати негативний вплив виробництва та переробки продукції на навколишнє природне середовище». Аграрії, здійснюючи свою діяльність на засадах органічного «виробництва отримують істотні переваги, найістотнішими з яких є висока якість вирощеної продукції, державне сприяння виробництву, можливість виходу на зовнішні ринки збуту тощо» [3].

Ефективність розвитку органічного господарювання базується на:

– екологізації технологій виробництва;

– скороченні забруднень у ґрунті;

– зменшенні хімічного забруднення через застосування екологічно чистих добрив;

– використанні об'єктивно-обґрунтованих сівозмін;

– використанні технологій утилізації відходів сільського господарства;

– впровадженні екологічних заходів: утилізації чи знешкодженні відходів;

зменшенні кількості шкідливих викидів підприємств у повітря та водні ресурси з метою запобігання надмірного антропогенного впливу на довкілля, використанні екологічних технологій затримання, фільтрації та абсорбції шкідливих компонентів.

Тож, на сьогодні органічне сільськогосподарське виробництво є найперспективнішою галуззю аграрної діяльності, яка зацікавлює все більшу кількість сільськогосподарських підприємств. Сьогодні в Україні лише зароджується споживання органічних продуктів, це підштовхне сільгоспвиробників до інвестування коштів у цю сферу господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» // Відомості Верховної Ради. – 2018, № 36, ст. 275.
2. Ходаківська О. В. Органічне виробництво : світові тенденції та українські реалії / О. В. Ходаківська // Землевпорядний вісник. – 2017. – №7. – С. 20–25.
3. Органічне виробництво і продовольча безпека. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 436 с.